

Aloite Kvsto 14.3.2012 (asia nro 49)
Kvstoon viimeistään syys kuussa

Sti / Maip

Valtuusto 14.3.2012

Maija Anttila

Aloite

Liite

Selvitys TyöterveysPlus:n perustamiseksi terveyskeskukseen

Mediassa on käyty viimeisten vuosien aikana hyvää ja kriittistä keskustelua työterveydenhuollon palvelujen sisällöistä ja niiden puutteista ja palvelujen kalleudesta.

Asia on tärkeä työikäisen väestön vähentyessä ja ikääntyessä. Paineet työelämän pidentämiseksi ovat kovat, vaikka samanaikaisesti puhutaan työssä jaksamisen ja varhaisen eläkkeellesiirtymisen ongelmista. Näissä asioissa työterveydenhuollolla on keskeinen rooli. Mutta nyt tämä järjestelmä ei toimi.

Ohessa liitteenä ja perusteluiksi Helsingin Sanomissa julkaistu mielipide, mikä valottaa asiaa monesta näkökulmasta.

Mielestämme kaupungin pitäisi selvittää oman työterveydenhuollon liikelaitoksen tai kunnallisen yhtiön perustamista työterveydenhuoltoon vaihtoehtona kansainvälisten pörssiyhtiöiden tarjoamille työterveyspalveluille. Kaupungin omassa yksikössä pitäisi olla mahdollisuudet tarjota lakisääteisten työterveyspalvelujen ohella johtamiseen ja työntekijöiden työhyvinvointiin liittyviä palveluita. Näin voitaisiin tutkia työssä jaksamista, minkä syyksi usein mainitaan juuri johtamisen ongelmat.

Uskomme, että kaupungin oma työterveydenhuollon yksikkö – TyöterveysPlus – voisi houkutella useita työnantajia ja yrittäjiä yksikön asiakkaiksi. Samalla voitaisiin eheyttää väestön terveydentilan seurannan jatkuvuutta.

~~Selvityksen laatijain valtuutettu~~ *esittämme* esittää, että kaupunki selvittää, miten terveyskeskukseen tai tulevaan sosiaali- ja terveyskeskukseen voitaisiin perustaa erillinen Työterveydenhuollon liikelaitos tai kunnallinen yhtiö. Selvityksessä tulisi ottaa huomioon myös henkilöstön työhyvinvointiin ja johtamiseen liittyvien palvelujen tarjonta osana kokonaisvaltaista työpaikkojen hyvinvointia.

Maija Anttila

Maija Anttila, sd

valtuutettu

Jukka

Matti Järvelä

Prinssi

Olli Wallin

Antti

[Handwritten signature]

Työterveyshuoltoon on luotava voittoa tavoittelematon palvelujärjestelmä

HS 9.3.2012

”Julkisen sektorin on otettava entistä suurempi rooli työterveyshuoltopalvelujen tuottamisessa”.

Työterveyshuolto on jo ajat sitten irtaantunut alkuperäisestä lain tarkoituksesta. Se ei tunnista työelämän muutoksia. Entisajan raskaat fyysiset työt ovat vaihtuneet entistä enemmän aivoja ja mieltä rasittaviin töihin. Tätä työelämän muutosta ei ole pysähdytty analysoimaan. Muuten ei voi ymmärtää sitä laajaa keskustelua työssä jaksamisen, johtamisen tai oman työn hallinnan vaikeuden ongelmista, puhumattakaan työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syistä.

Masennuksesta johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet ovat kaksinkertaistuneet Suomessa 1990 luvulta lähtien. Samaan aikaan työnantajat kautta Euroopan vaativat työntekijöitä jaksamaan työssä entistä pitempään. Jonkun ajattelussa on musta aukko!

Työterveydenhuollon järjestämisessä on palattava juurille. Palvelujen keskeiset tavoitteet, ennalta ehkäisy, työterveyden ja työkyvyn tukeminen ja työolojen kehittäminen, ovat edelleen kestäviä. Mutta niiden sisältö on muutettava vastamaan työssä ja työympäristössä tapahtuneita muutoksia. Nyt työntekijöiden annetaan uupua ja sairastua työssään ennen kuin ongelmiin tartutaan. Tämä johtaa suuriin kansantaloudellisiin menetyksiin ja inhimilliseen kärsimykseen. Mistä sitten kiikastaa, että tilanne on ajautunut tällaiseksi?

Ehkä suurin syy nykykehitykseen on työterveydenhuollon siirtyminen entistä laajemmin kansainvälisten pörssiyritysten hallitsemien lääkäriasemien hoidettaviksi. Samalla työterveydenhuollosta on tullut entistä enemmän sairauksien hoitoa. Esimerkiksi ennalta ehkäiseviä terveystarkastuksia tehdään vuosittain vain noin miljoona, kun taas muita käyntejä on noin viisi miljoonaa. Yleislääkäritasoinen hoito muutamilla ylimääräisillä tutkimuksilla tai verinäytteillä höystettynä on erittäin tuottavaa. Laboratorio tutkimukset ovatkin kasvaneet voimakkaasti.

Julkisen sektorin on otettava entistä suurempi rooli työterveydenhuoltopalvelujen tuottamisessa. Kansainvälisten pörssiyritysten rinnalle on luotava voittoa tavoittelematon, selvästi työntekijöiden jaksamiseen ja työhyvinvointiin tähtäävä palvelujärjestelmä työterveydenhuoltolain hengessä. Tällaisesta on hyviä kokemuksia mm. Kokkolan kaupungin omistamasta Työplus -liikelaitoksesta. Se on osa terveyskeskuskuntayhtymää ja perusterveydenhuoltoa. Liikelaitoksen toiminta on viisinkertaistunut seitsemässä vuodessa. Asiakkaat edustavat kunnallisia ja yksityisiä työnantajia sekä yrittäjiä. Työplussan työntekijät ovat monipuolisia työelämän erityisosaajia.

Hus alueella laajennettu työterveyshuollon palvelus voisi olla joko pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen tai Husin alainen liikelaitos tai osakeyhtiö. Sillä olisi silloin hyvät yhteydet sekä perusterveydenhuoltoon että tarvittaessa erikoissairaanhoidon.

Työterveydenhuollon palauttaminen entistä laajemmin julkiseen terveydenhuoltoon toisi myös työikäiset osaksi terveyspalvelujen ketjua. Tällä voitaisiin jopa kuroa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Työikäisten terveysongelmat ja työssä jaksamisen edellytykset tulisivat silloin nykyistä paremmin tutkimuksen ja kehittämistyön piiriin. Se puolestaan auttaisi ymmärtämään koko väestön terveydenhuollon ongelmia ja kehitystarpeita pitkällä tähtäyksellä entistä paremmin.

Varteenotettava ja arvokas näkökulma oli myös Helsingin yliopiston henkilöstön yksimielinen halu päästä eroon Mehiläisen työterveyshuollosta, koska yliopiston ja Mehiläisen toiminta yhteiskuntavastuussa ovat räikeässä ristiriidassa keskenään (HS 23.2.2012). Voiko tässä kannanotossa piillä työterveydenhuollon tervehdyttämisen uusi alku?

Maija Anttila

kaupunginvaltuutettu, sd

Reijo Vuorento

Hyks lautakunnan jäsen, sd

Helsinki